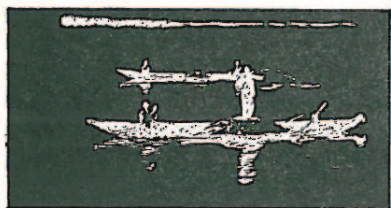

3

Iz ribarske prakse

Ribarska manifestacija

Zagrebački Velesajam organizirao je ove godine 1. međunarodni sajam opreme za poljoprivredu i ribarstvo.

Uz suradnju Fakulteta poljoprivrednih znanosti iz Zagreba i Ribozajednice Zagreb, organiziran je u sklopu sajma i Ribarski dan.

Sajam je održan od 18.—24. IV. 1980. godine, na kojem su izloženi uvozni eksponati opreme za intenzivni uzgoj riba. Oprema je namjenjena za uzgoj u slatkoj, bočatnoj vodi ili moru. Treba spomenuti da su svi izloženi eksponati pobudili pažnju posjetilaca kao i stručnjaka, koji su pokazali znatan interes, te skoro sve eksponate otkupili. Prvenstveno treba spomenuti eksponate koji zaokružuju tehnologiju mriješčenja riba, inkubaciju i uzgoj do 1 mjeseca starosti, zatim uzgoj u bazenima i na kraju hranilice od jednostavnih do visoko mehaniziranih. Izložena su i tri tipa agregata za elektroribolov.

Međutim, moramo sa žalošću konstatirati, da nisu bili izloženi eksponati naše industrije, osim časnog izuzetka HMEZAD — ŽALEC SR Slovenija, koji su izložili novi tip inkubatora za pastrvske ribe. To navodimo zbog toga što nam je takova oprema potrebna, a kod nas se ne proizvodi, već se za uvoz moraju odvajati devizna sredstva kojih nema dovoljno.

Takav neaktivni pristup naše industrije onemogućava daljnji napredak, odnosno primjenu nove tehnologije za uzgoj ribe. Ta se konstatacija očitovala 23. IV. 1980. na skupu ribarskih stručnjaka povodom Ribarskog dana, gdje su stručnjaci u svojim izlaganjima dali pregled dosadašnjih rezultata, komparirajući naše i svjetske rezultate.

Iz rezultata dobivenih kod nas u uzgoju riba u moru i slatkoj vodi, vidi se, da postoje svi uslovi za uspješan razvoj, te da bi trebalo krenuti u veću akciju uz sudjelovanje i naše industrije.

Međutim, uvođenje novih sistema uzgoja i općenito povoljniji stav prema akvakulturi dovode do gotovo zapanjujućeg uspona njene proizvodnje. U Japanu, je, u roku od sedam godina, proizvodnja uzgajanih riba porasla gotovo pet puta, a u razdoblju od tri godine u Poljskoj oko četiri puta i Rumunjskoj preko dva puta. Pri tome, u svim zemljama odlučujuću ulogu igra nacionalna politika prema akvakulturi, tj spremnost države, industrije i privrede da pomogne dobijanje velikih količina kvalitetne proteinske hrane iz vodenih

biotopa. Uz dobru tehnologiju tada su ostvareni i takvi rezultati, kao što je porast proizvodnje algi u Republici Koreji za preko četrnaest puta u prvoj polovici proteklog desetljeća. Radi što veće intenzifikacije proizvodnje, u istočnoevropskim zemljama uspješno se provodi uzgoj pataka na ribnjacima, a izgleda da i stara kineski metoda svinja—riba postaje sve aktualnija. To je povezano i sa sve izraženijim nastojanjima da se vrši recikliranje otpadaka, uključujući i otpadnu toplinu.

Pri preuzimanju tehnologija intenzivne proizvodnje, koje su se već pokazale uspješnima u drugim zemljama, treba biti oprezan i voditi računa o našim specifičnim uvjetima. Tako su napr. u svijetu rađeni razni tipovi kaveza za uzgoj riba, prilagođeni raznim hidrološkim uvjetima. Vodilo se računa o obliku, građevnom materijalu, načinu rada, o pripremi odgovarajuće hrane.

Rezultat je komercijalni nivo uzgoja somova, pastrva i orhana u nekim zemljama, kao u USA, Norveškoj, SR Njemačkoj i Japanu.

Korisno je voditi računa i o intenzifikaciji uzgoja, uvođenju u proizvodnju nekih novih vrsta riba, kao što je to svojedobno bila introdukcija biljojeda, iako to treba činiti vrlo oprezno. U svijetu se danas kao perspektivan prikazao i uzgoj jegulja, o čemu je na ovoj manifestaciji prikazan duži film. Očito je još preuranjeno govoriti o tome. U svijetu je razvijen i uzgoj slatkovodne kozice *Macrobrachium rosenbergii* na komercijalnom nivou, jer je vrlo tražena, koja u odnosu na morske račiče ima prednost u kraćem životnom ciklusu.

Marikultura, iako vrlo stara disciplina, naročito u uzgoju školjaka, tek posljednjih nekoliko godina doživljava svoj preporod, te postaje dio akvakulture na koji se sve više računa. Dosadašnja iskustva pokazuju da, izgleda, bočatne ribe najbolje odgovaraju uzgojnim potrebama. I na ovom je skupu stoga poklonjena znatna pažnja marikulturi, te je izneseno i nekoliko referata o dosadašnjim rezultatima uzgoja u moru i slatkim vodama kod nas. Oni su ohrabrujući, te daju nadu da se više neće morati govoriti samo o uspjehu akvakulture u pojedinim zemljama širom svijeta, nego da ćemo uzorne primjere uzgoja vodenih organizama imati i u našoj domovini.

Prof. dr Boris Ržaničanin
Dipl. inž. Tomislav Treer